

تحلیل فضاهای عمومی شهری برای استفاده معلولین حرکتی

مجتبی حسین زاده^{۱*}، مرضیه نظری^۲

۱- کارشناس ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، ایران (m.hosseinzadeh82@yahoo.com)

۲- کارشناس ارشد مهندسی معماری، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران (marzieh.nazari@modares.ac.ir)

چکیده

بخش قابل توجهی از شهروندان جامعه را معلولین به خود اختصاص می دهند، بدین ترتیب توجه به ایشان نیازمند عنایت به اقشار و ویژگی آنان است. مطالعات و بررسی میدانی نشان می دهد مواردی همچون عناصر شهرسازی و فضاهای شهری حائز اهمیت است. بر اساس آمار سازمان بهداشت جهانی در حدود ۱۰ درصد از جمعیت جهان دچار نوعی معلولیت می باشند، که رقمی قابل توجه است. در سال های اخیر در اکثر کشورهای دنیا طراحان فضای شهری و ساختمان های عمومی و آموزشی، حسب مورد به لحاظ نیاز مبرم جامعه اقدام به طراحی فضاهایی نموده اند که عملاً استفاده از آن ها برای معلولین راحت تر و موجب گردیده تا فعالیت روزمره این قشر از جامعه در محیط های شهری و ساختمان های عمومی امکان پذیر گردد. مقاله در پی آن است که در مرحله اول، معرفی فرمها و فضاهای ارتباطی شهری و بررسی حمل و نقل عمومی با رفتار شناسی معلولین حرکتی مشخص شود. سپس مطالعه و شناخت عواملی که بر شکل دهی به مکانهای عمومی موثر میباشد مدنظر است. در این تحقیق در ابتدا با بررسی ضوابط و نگاهی میدانی به روش توصیفی و تحلیلی به وضعیت کنونی شهر تهران در راستای فضاهای شهری جهت استفاده معلولین مواردی را عنوان میکنند که بتوان در صدد بهبود وضعیت فضاهای مذکور با کمترین هزینه برای استفاده بهینه معلولین در شهر بکارگرفت. همچنین در مقاله با بررسی علل معلولیت و بررسی نیاز های معلولین، با استفاده از استانداردهای موجود و بررسی شهودی و میدانی، و سپس تحلیلی وضعیت فعلی امکانات شهری برای معلولین و همچنین راهکارها و توجه به مسائلی را عنوان می کند که بتوان سهولت دسترسی و استفاده از وسایل عمومی شهری و خدماتی را به وجود آورد.

واژه های کلیدی: معلولین، شهر، دسترسی، امکانات، شهرسازی.